

Bevezetés

Minden főbb nemzetközi intézmény és egyezmény az egészséges és működő demokrácia nélkülözhetetlen alkotóelemeként ismeri el az erős, sokszínű és független civil társadalmat. A civil szervezetek alapvető szerepet játszanak az egyetemes és európai értékek terjesztésében és alkalmazásában helyi, nemzeti, és nemzetközi szinten, és sokszor lépnek fel az emberi jogok tiszteletben tartása, szabadság, tolerancia, szolidaritás és az egészséges környezet védelmében. Mai válságunkban, amely egyszerre sújtja a az életünket fenntartó klímát és a társadalmaink összetartását, ezek a funkciók fontosabbak, mint valaha. A civil szervezetek, közösségek, állampolgári szerveződések és társadalmi mozgalmak fontos szövetségesei lehetnek az európai intézményeknek (és már ma is azok), amikor egyes tagállamokban növekszik a feszültség a kisebbségek és az idegengyűlölet kapcsán, terjed a korrupció és a nepotizmus, és gyengék a demokratikus hagyományok és intézmények.

Annak érdekében, hogy képes legyen betölteni demokratikus szerepeit és funkcióit, a civil társadalomnak segítő környezetre és biztonságos tere van szüksége az állampolgárok jogainak gyakorlásához. Azonban ma épp ellenkező folyamatok zajlanak, egyre több európai országban figyelhető meg a civil tér szűkülése, lejárato- és gyűlöletkampányok, zaklatás és különféle jogi korlátozások akadályozzák a civilek tevékenységét. Mivel a civil szektor szabályozása túlnyomórészt a tagállamok hatásköre alá tartozik, az EU intézményeinek nagyon kevés eszköz áll rendelkezésére a negatív folyamatok megfordítására. Ugyanakkor a legfrissebb kutatások azt mutatják, hogy a civil szervezetek az EU-ra mint fontos szövetségesre és támogatóra tekintenek¹. Az EU intézményei tettek ugyan erőfeszítéseket a polgári szabadságjogokat támadó trendek ellen, és mind a kontinensen, mind azon túl anyagilag támogatják azokat, akik ezen célokért dolgoznak, ám a most zajló negatív tendenciák azt mutatják, hogy ezek nem elegendők, és nem rendszerszerűek, inkább csupán részleges, eseti alapú választ adnak az fejleményekre.

Ezért mi, az aláíró civil szervezetek úgy gondoljuk, hogy az EU-nak, és különösen az Európai Bizottságnak ki kellene dolgoznia, és meg kellene valósítania a saját átfogó stratégiáját és politikáját a civil tér bővítése érdekében kontinensünkön. Az első lépés az úton egy Bizottsági Zöld Könyv lehetne, amely vázolná a főbb irányokat és eszközöket a szélesebb társadalmi konzultáció megvalósulása érdekében. Ebben a Bizottság összefoglalhatná álláspontját a civil társadalommal és annak funkcióival kapcsolatban, tárgyalhatná, hogy milyen célból és milyen módon köteleződik el a civil társadalom felé, milyen eszközök érhetőek el, vagy hozhatók létre a civil tér szűkülése elleni küzdelemben, tartalmazhatná a főbb mérföldköveket, és azt, hogy miképp fogja bátorítani a tagállamokat, hogy hasonló intézkedéseket hozzanak nemzeti szinten. Tisztában vagyunk azzal, hogy egy ilyen stratégia megalkotása és elfogadása egy hosszú távú folyamat, amely sok érdekelt egyetértését igényli, jelenlegi szabályok kisebb vagy nagyobb mértékű módosításával jár – de a magunk részéről készek vagyunk legjobb képességeink szerint hozzájárulni a munkához. Ebben a tekintetben az EU-n

¹ Civil Society in Central and Eastern Europe: Monitoring 2019 - Eva More-Hollerweger, Flavia-Elvira Bogorin, Julia Litofcenko, Michael Meyer (eds.), ERSTE Foundation, Vienna

külvilági országok civil társadalmaival kapcsolatban kidolgozott módszerek és elvégzett munka (például COM (2012) 492) jó kiindulási pontot jelenthetnek. Szerintünk egy ilyen **Zöld Könyv** potenciális elemei a következők lehetnek:

Általános intézkedések

1) A meglévő nemzetközi jog (pl. Az Emberi Jogok Európai Egyezménye, az Európai Unió Alapjogi Chartája) és részletesebb útmutatások (pl. Az EBESZ / ODIHR irányelvek az egyesülési szabadságról) alapján a Bizottságnak egységes (minimum) elvárásokat vagy alapelveket kell megfogalmaznia és bevezetnie a civil tér védelme és előmozdítása érdekében az Unióban és annak tagállamaiban. A standardoknak magukba kell foglalniuk az alábbiakat garantáló a gyakorlati módszereket és végrehajtási eszközöket:

- 1) a belépés jogát (egyesülési szabadság);
- 2) az indokolatlan állami beavatkozástól mentes működés jogát;
- 3) a szólásszabadság jogát;
- 4) az együttműködés és kommunikáció jogát;
- 5) a békés gyülekezés jogát;
- 6) források keresésének és biztosításának jogát;
- 7) az állami védelem kötelezettségét.²

Az egységes/minimum standardokban a Bizottságnak meg kellene határoznia, hogy ezeket az értékeket miként kell a gyakorlatba átültetni – mit kell a tagállamoknak megtenniük, és mitől kell tartózkodniuk. A szabályok megszegését a meglévő jogi keretek szerint kell szankcionálni. Folyamatosan értékelni kell az új uniós politikák és jogszabályok fentiekre, az európai értékekre és alapvető jogokra gyakorolt hatását.

2) E jogok és a minimumszabályok uniós és tagállami szintű végrehajtását rendszeresen kell monitorozni, pl. a Demokrácia Európai Szemeszterének bevezetése vagy a jogállamisági felülvizsgálatban a civil szektor helyzetének külön fejezetben való vizsgálata révén. Ezt a Tanács, a Bizottság, az Európai Parlament és a nemzeti kormányok közötti párbeszédnek kell kísérnie, a fenti standardok megvalósítása és a demokrácia védelmére vonatkozó előírások végrehajtásának felülvizsgálata érdekében.

Az EU Alapjogi Ügynökségét lehetne megbízni azzal (ehhez költségvetést is biztosítva), hogy rendszeresen készítsen jelentéseket a civil térről (ahogyan azt 2018 januárjában is megtörtént) kiterjedve a fenti területekre. A monitorozásnak nemcsak a tagállamok jogi és politikai kereteit kell vizsgálnia, hanem fel kell mérnie a gyakorlati végrehajtás eredményeit és hatásait is, független forrásokra és az érintettek által szolgáltatott információkra támaszkodva.

Létre kellene hozni egy magas szintű pozíciót vagy egy meglévőt, pl. az ombudsmant felhatalmazni, hogy felhívja a figyelmet a tagállamokban történő jogsértések vagy a civil társadalom korlátozására irányuló lépések esetén. A civil szervezeteknek és az aktivistáknak könnyen és közvetlenül kapcsolatba kell tudniuk lépni ezzel az intézménnyel vagy testülettel, ezért szükség forrásokat rendelni ennek széleskörű népszerűsítésére és megismertetésére is.

3) Elismerve az eddig elérteteket a nyitottság és az átláthatóság terén (ideértve az Európai Polgári Kezdeményezést is), a civil szervezetek számára továbbra is nehéz hozzáférni az intézményekhez, emellett dokumentált elfogultság mutatkozik az üzleti vállalkozásokkal és a hatóságokkal kapcsolatban. Ezért ki kell dolgozni az EU intézményei (a Bizottság egésze, az egyes főigazgatóságok,

² Defend Civil Society Report, 2nd edition, June 2012, World Movement for Democracy/ICNL

a Parlament elnöke és a bizottságok, a Tanács elnöksége) és a szervezett európai civil társadalom közötti nyílt, rendszeres, inkluzív és strukturált párbeszéd rendszerét az alapszerződés 11. fejezetében foglaltaknak megfelelően, annak érdekében, hogy a jogszabályokat az ő részvételükkel és hozzájárulásukkal az egész EU és polgárai érdekében alakítsák ki, és hajtsák végre.

A párbeszéd szabályainak (ki, mikor, hol és hogyan férhet hozzá) nyilvánosan hozzáférhetőnek kell lennie, kapcsolattartók feltüntetésével. A tagállami képviselők szerepet játszhatnak abban, hogy ezeket a konzultációkat közelebb hozzák a „földhöz”, azaz a helyi és országos szinten működő civil szervezetekhez.

4) Az aktív állampolgárság és a polgári szerepvállalás fontos előfeltétele a megfelelő állampolgári oktatás megléte és megvalósítása (ideértve a médiaműveltséget is) minden szinten, mind formális, mind informális, oktatáson és tanórán kívül is, valamennyi tagállamban. Az állampolgári oktatás alapvető fontosságú eszköz az európai értékek és állampolgárság előmozdítására és a jelenlegi megosztottság leküzdésére. És fordítva: a civil szervezetek programjaik és projektjeik révén hatékonyan járulhatnak hozzá a megfelelő állampolgári oktatáshoz és a figyelemfelkeltéshez - ezért ösztönözni és segíteni kell az oktatási intézményekbe való bejutásukat és az azokkal való együttműködést. Mivel a jelenlegi gyakorlatok az Unióban nagyon eltérőek, külön minimumszabályokat vagy ajánlásokat kell kidolgozni, az Európa Tanács Demokratikus Állampolgári Oktatásról és az Emberi Jogi Oktatásról Szóló Chartája alapján (CM/Rec(2017)7).

Az Erasmus+ program felhasználható az ajánlások végrehajtásának ösztönzésére szolgáló eszközként, azáltal, hogy az állampolgári oktatást felveszi az alapvető prioritások és a horizontális kérdések közé is. A fentiekhez hasonlóan monitorozási rendszert kell létrehozni az állampolgári oktatás végrehajtásának és hatásainak értékelésére a tagállamokban.

Különleges intézkedések

- *A nemzetközi munkát, az országhatárokon átnyúló mozgást és a civil szervezetek székhelyének áthelyezését lehetővé tevő jogi eszközöket az EU-n belül*

A globalizáció idején az egységes európai piacon a civil szervezetek egyre inkább határokon átnyúló, regionális vagy nemzetközi szinten is dolgoznak. A legfontosabb szervezeti formákat - az egyesületeket és az alapítványokat azonban továbbra is kizárólag a – gyakran eltérő – nemzeti jogszabályok szabályozzák. Ugyanakkor egyes tagállamokban a zaklatások vagy jogi korlátozások miatt egyes civil szervezetek pusztán létezése is veszélybe kerülhet.

A civil tevékenység és a munka határokon átnyúló kiterjesztésének megkönnyítése, és legrosszabb esetekben az áthelyezés érdekében az EU-nak létre kell hoznia egy európai jogi formát az alapítványok és egyesületek számára, vagy intézkednie kell a civil szervezetek jogi elismerésének lehetővé tételére érdekében a tagállamokban.

Az erre irányuló erőfeszítések nem lennének előzmények és precedens nélkül: a Bizottság 2012-ben javaslatot terjesztett elő az Európai Alapítvány Alapokmányára (amelyet eredetileg a jótékonyági szektor kezdeményezett), amelyet tárgyalt is a Bizottság 2012-ben (COM (2012) 35 final - 2012/0022 (APP)), amelyet az INT/645-EGSZ-2012-1211 véleményében támogatott az Európai Gazdasági és Szociális Tanács, valamint a 2013. július 2-i szavazás során a Parlament is. A Tanácsban zajló nézeteltéréseket követően a javaslat végül kikerült a Bizottság 2015-ös munkatervéből. A következő években azonban a civil tér tovább szűkült, így időszerű a javaslat felülvizsgálata, ideértve a megfelelő jogi lehetőségeket (esetleg egy irányelv?) és a módosításokat is.

Alternatív lehetőség a Nemzetközi nem-kormányzati szervezetek jogi személyiségének elismeréséről szóló európai egyezmény (Európa Tanács ETS 124, 1986) jobb kiaknázása. Eddig 9 tagállam (köztük

az Egyesült Királyság) írta alá és ratifikálta ezt a szerződést – a többi országot aktívan ösztönözni kell arra, hogy kövessék példájukat –, és a Bizottság mérlegelheti az egyezmények rendelkezéseinek az európai jogszabályokba történő beépítését is.

- *A média függetlensége a láthatóság növelése érdekében*

Az álhírek és a dezinformáció idején a torz beszámolók hozzájárulnak a demokratikus értékeket védő civil szervezetek megaláztatásához és megbélyegzéséhez, amelyet tovább súlyosbít az a tény, hogy éppen ezek a szervezetek nem férnek hozzá a médiához. Kiegyensúlyozott és elfogulatlan média (nyomtatott, elektronikus és online) nélkül a civil szervezetek nehézségekbe ütköznek üzenetük szélesebb közönség számára, a véleménybuborékokon kívül való terjesztésében is.

Ezért annak érdekében, hogy hozzájáruljunk a civil társadalom környezetének javításához, a közmédiának és magánmédiumoknak erősebb garanciákra van szüksége a közszolgálati műsorszolgáltatók függetlensége, a tájékoztatás kiegyensúlyozottsága, valamint a tulajdonosoktól való szerkesztői függetlenség megteremtése és megőrzése érdekében. Ezt segítheti például az Audiovizuális Médiaszolgáltatásokról Szóló Irányelv reformja révén. Mindemellett a versenyszabályoknak garantálniuk kell a tulajdonlás sokféleségét a médiában, hogy megvédjék a demokratikus pluralizmust.

- *Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 3. csoportjának megerősítése - függetlenségi kritériumok és teszt bevezetése*

A Bizottság és a civil társadalom képviselői közötti közvetlen kommunikáció kulcsfontosságú eszköze az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság. Részletes kritériumok hiányában ugyanakkor a 3. képviselőcsoportba tartozó nemzeti képviselők kinevezése tagállamonként eltérő. Ezért egységes iránymutatásokat kell kidolgozni a tagok kinevezésének átláthatósága és részvételiség elvének teljesülése érdekében, olyan kritériumokkal, amelyek garantálják a kormányoktól való függetlenségüket. Az iránymutatásoknak ki kell terjedniük a képviselők és társadalmi bázisuk közötti kétirányú kommunikációra is, mechanizmusokat és garanciákat biztosítva a helyi és nemzeti civil társadalmi szervezetek számára a hozzájáruláshoz és visszajelzésekhez.

- *Az átláthatóság és részvételiség növelése minden szinten*

Noha az uniós szintű strukturált párbeszéd (lásd fent) nagyon fontos a szélesebb körű támogatás szempontjából és annak érdekében is, hogy a szakpolitikákat mindenki magáénak érezhesse, természetesen a civil szervezetek részvételisége és elkötelezettsége elsősorban helyi szinten kezdődik és zajlik. Hogy a részvétel szintjei minden tagállamban hasonlóan alakuljanak, iránymutatásokat kell kidolgozni, amelyek lehetővé teszik az érdemi hozzájárulást és a fokozott átláthatóságot minden szinten, például hogy a nemzeti költségvetéseket nem hagyják jóvá állampolgári és civil részvétel nélkül. Az Európai Tanács ajánlása a az állampolgárok közéletben való részvételéről (CM/Rec(2018)4) jó alapot adhat ehhez.

Ezenkívül bizonyos esetekben a meglévő uniós szabályozás (vagy annak értelmezése) – például a beszerzésekkel kapcsolatban – akadályozza a polgári részvételt a helyi demokráciában, valamint a szociális szolgáltatások nyújtásában és mozgásában. Az ilyen rendeleteket felül kell vizsgálni, hogy megkönnyítsék a civil szervezetek hozzáférését és hozzájárulását.

- *Iránymutatások kidolgozása a tagállamok számára annak tisztázására, hogyan kell értelmezni a pénzmosásra és a terrorizmus finanszírozására vonatkozó uniós jogszabályokat*

A terrorizmus és a pénzmosás elleni küzdelem összehangolt erőfeszítéseinek világszerte való szükségessége elismert, de a tagállamokban is számos példa mutatja, hogy a meglévő jogi előírások aránytalan vagy egyszerűen gondatlan alkalmazása sértheti a közjó érdekében, törvényesen működő civil szervezeteket. Ezzel kapcsolatban a Bizottságnak fenn kell tartania a kulcsfontosságú szakértő

civil szervezetekkel folytatott folyamatos párbeszédet, figyelembe véve az ajánlásait (lásd például: <http://fatfplatform.org/>) a jövőbeni kockázatelemzési folyamatok során annak érdekében, hogy minden intézkedés célzott és bizonyítékokkal alátámasztott legyen, mérlegeljék a kockázatokat, és minden tagállamban ugyanez a folyamat menjen végbe.

- *Fokozott támogatás a demokráciát és európai értékeket védő civil szervezetek számára – a non-profit médiát és az állampolgári neveléssel foglalkozó szervezeteket is beleértve*

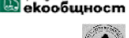

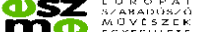
A következő többéves pénzügyi keretre javasolt új Jogérvényesülés, Jogok és Értékek programmal kapcsolatos közelmúltbeli fejlemények üdvözlendő, helyes irányba tett lépések a civil szervezetek hosszú távú problémáinak és az uniós finanszírozáshoz való hozzáféréssel kapcsolatos kérdések kezelésére. Mivel azonban az „ördög a részletekben rejlik”, további gondos tervezés és munka szükséges a programban kitűzött célok eléréséhez. Mindenekelőtt a támogatásnak mind elméletben, mind gyakorlatban elérhetőnek kell lennie a kisebb, közösségi alapú, fiatalabb szervezetek számára is (összhangban a Parlament és a Tanács 2019. március 11-i közös javaslatával) - ehhez megfelelő támogatási eszközöket és eljárásokat kell kialakítani, amelyek földközeli, képesek és hajlandók kezelni nagyszámú kisösszegű támogatást, hasonlóan a tovább-adományozási rendszerekhez. Megfelelő értékelési és bírálati eljárásokat kell bevezetni nemcsak az adminisztratív terhek csökkentése érdekében, hanem annak biztosítására is, hogy támogatást csak azon civil szervezetek kapjanak, amelyek valóban előmozdítják és védik az Európai Unió Alapjogi Chartája és az Emberi Jogok Európai Egyezménye értelmében vett demokráciát, a jogállamiságot és az alapvető jogokat.

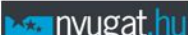

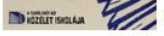

A fenti ajánlásokkal összhangban a Bizottság által a civil társadalomnak nyújtott fokozott támogatás magában foglalhatja a független nonprofit média finanszírozását, akár csak a nem formális állampolgári oktatás és a médiaműveltséggel kapcsolatos projektek finanszírozását külön támogatási programok vagy pályázati felhívások révén. Hasonlóképpen érdemes megfontolni a civil szervezetek számára nyújtott jogi képzés vagy tanácsadás támogatását azzal kapcsolatban, hogy miként tudnák a nemzeti és európai jogszabályokat felhasználni a várható korlátozásokkal szembeni küzdelemben, valamint a lakosság többségét és a marginalizált etnikai és társadalmi csoportokat bevonó integrációs intézkedéseket, például lakás- és közösségi projekteket.

Nyilatkozat - források:

A dokumentum a különféle civil hálózatok és ernyőszervezetek - többek között az Európai Polgári Fórum (European Civic Forum), az EU Civil Társadalma (Civil Society EU), az Európai Szövetség a Szabadságjogokért (European Civil Liberties Union), az Európai Alapítványi Központ (European Foundation Centre), valamint a Civil Társadalom Fejlesztésért Alapítvány (Civil Society Development Foundation - (RO) - korábbi munkáinak felhasználásával, azzal a céllal készült, hogy szisztematikusabb és átfogóbb megközelítést dolgozzon ki az európai civil társadalom számára kedvező környezet kialakítása érdekében a civil tér szűkülésének idején.

Aláírók:

1		The Good Lobby		Brussels	Belgium	thegoodlobby.eu
2		Сдружение "УСМИВКА" Бургас	Association "SMILE"	Burgas	Bulgaria	www.sdrujeniesmivka.org
3		Фондация ПРОГРАМА ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ	Access to Information Programme Foundation	Sofia	Bulgaria	
4		Сдружение "Клуб на неспонските организации Търговище	Association "Club of non-government organizations"	Targovishte	Bulgaria	www.clubngo.org
5		Сдружение "Европейски проекти в България"	Association „European Projects in Bulgaria“	Sofia	Bulgaria	www.europeanprojects.free.bg
6		Сдружение "Център за Образователни Програми и Социални Инициативи"	Association Centre for Educational Programmes and Social Initiatives	Yambol	Bulgaria	www.cepsi95.org
7		Сдружение за споделено учене ЕЛА	Association for Shared Learning ELA	Sofia	Bulgaria	www.cie-bg.eu
8		Association of Parks in Bulgaria		Sofia	Bulgaria	https://parks.bg/
9		Фондация „ЕкоОбщност“	Bulgarian Environmental Partnership Foundation	Sofia	Bulgaria	http://bepf-bg.org/
10		Български фонд за жените	Bulgarian Fund for Women	Sofia	Bulgaria	
11		Българско дружество по фитоценология 2001	Bulgarian Society for Phytocoenology-2001	Sofia	Bulgaria	http://www.bio.bas.bg
12		Форум Гражданско Участие	Citizen Participation Forum	Sofia	Bulgaria	
13		Народно читалище "Умение-2003"	Community centre "Umenie-2003"	Yambol	Bulgaria	
14		Сдружение "Екомисия 21 век"	Ecomission 21-st Century Association	Lovech	Bulgaria	www.ecomission21.com
15		Екологично сдружение "За Земята"	Environmental association "Za Zemiat"	Sofia	Bulgaria	https://www.zazemiata.org/
16		Европейски информационен център	European Information Centre	Veliko Tarnovo	Bulgaria	www.europeinfocentre.bg
17		Фондация за реформа в местното самоуправление	Foundation for Local Government Reform	Sofia	Bulgaria	
18		Фондация за прозрачни регламенти	Foundation for Transparent Regulations	Sofia	Bulgaria	www.ftt-bg.org
19		Фондация Гея	Geya Foundation	Varna	Bulgaria	www.geya.eu
20		Фондация „Човешката библиотека“	Human Library Foundation	Sofia	Bulgaria	
21		ЦПЧ "Васил Левски" - Карлово	Human Right Center "Vasil Levski"	Karlovo	Bulgaria	
22		СНЦ "Паралел-Силистра"	Paralel-Silistra	Silistra	Bulgaria	www.paralel-silistra.net
23		Обществен център за околна среда и устойчиво развитие	Public Environmental Center for Sustainable Development	Varna	Bulgaria	Ecovarna.info
24		Фондация "Пясъчен часовник"	Sand glass Foundation	Sofia	Bulgaria	www.sand-glass.org
25		Зона Ловеч	Zona Lovech	Lovech	Bulgaria	
26		Сдружение "Надежда 2002"	Association "Hope-2002"	Gorna Oryahovitsa	Bulgaria	
27		Calla - Sdružení pro záchranu prostředí, z.s.	Calla - Association for Preservation of the Environment	České Budějovice	Czech Republic	http://calla.cz/
28		EKOINFOCENTRUM ZO ČSOP	EKOINFOCENTRUM	Jihlava	Czech Republic	
29		Nádech z.s.	Inhale	Ostrava	Czech Republic	
30		Spiralis, z.s.	Spiralis, z.s.	Prague	Czech Republic	www.spiralis.cz
31		Association Européenne de l'Education-France	European Association for Education-France	Rennes	France	http://www.aede-france.org
32		BIDA e.V. Kultur und Bildung	BIDA e.V. Kultur und Bildung	Suhl	Germany	www.bida-kultur-bildung.de
33		Civil Liberties Union for Europe e.V.		Berlin	Germany	liberties.eu
34		Democracy International	Democracy International	Cologne	Germany	http://democracyinternational.com
35		Heinrich-Böll-Stiftung	Heinrich Böll Foundation	Berlin	Germany	boell.org
36		Artemisszio Alapítvány	Artemisszio Foundation	Budapest	Hungary	
37		Történelemtanárok Egylete	Association of Hungarian History Teachers (TTE)	Budapest	Hungary	www.tte.hu
38		Nők a Balatonért Egyesület	Association of Women for Lake Balaton	Csopak	Hungary	
39		C8 Civilek Józsefvárosért	C8 Civilians for Józsefváros	Budapest	Hungary	https://www.facebook.com/civilekjozsefvarosert/
40		Kárpátok Alapítvány-Magyarország	Carpathian Foundation-Hungary	Eger	Hungary	http://www.karpatokalapitvany.hu
41		Esély Labor Egyesület	Chance Lab Association	Budapest	Hungary	
42		Levegő Munkacsoport	Clean Air Action Group	Budapest	Hungary	levego.hu
43		Eötvös Károly Közpolitikai Intézet	Eötvös Károly Policy Institute	Budapest	Hungary	ekint.org
44		Európai Szabadúszó Művészek Egyesülete	European Freelancer Artists Association	Szigetmonostor	Hungary	

45		Hívatlanul Hálózat	Hívatlanul Network	Budapest	Hungary	
46		Társaság a Szabadságjogokért	Hungarian Civil Liberties Union	Budapest	Hungary	tasz.hu
47		Ökotárs Alapítvány	Hungarian Environmental Partnership Foundation	Budapest	Hungary	okotars.hu
48		MENŐK Magyar Európai Nők Fóruma	Hungarian European Women Forum	Budapest	Hungary	menok.eu
49		Magyar Helsinki Bizottság	Hungarian Helsinki Committee	Budapest	Hungary	helsinki.hu
50		Eleven Gyál Civil Közösség	Living Gyál Civil Community	Gyál	Hungary	
51		Új ART ÉRT Alapítvány	New Art Ert Foundation	Sárospatak	Hungary	
52		Nyugat Média és Világháló Egyesület	Nyugat Media and World Wide Web Association	Szombathely	Hungary	www.nyugat.hu
53		Patak Városszépítő Egyesület	Patak Town Builders Association	Sárospatak	Hungary	
54		Védegylet Egyesület	Protect the Future Association	Budapest	Hungary	vedegyvet.hu
54		Védegylet Egyesület	Protect the Future Association	Budapest	Hungary	vedegyvet.hu
55		Tanítanék	Tanítanék	Budapest	Hungary	
56		Közélet Iskolája Alapítvány	The School of Public Life	Budapest	Hungary	
57		Európai Föderalisták Uniója Mo. egyesület	Union of The European Federalists Hungary	Budapest	Hungary	
58		SZOCSOMA ALAPÍTVÁNY		Budapest	Hungary	
59		Civil Közoktatási Platform		Budapest	Hungary	www.ckpinfo.hu
60		Irish Council for Civil Liberties		Dublin	Ireland	www.iccl.ie
61		Nacionalinė NVO koalicija	National NGO coalition	Vilnius	Lithuania	http://www.3sektorius.lt/nisc/nacionaline-nvo-koalicija/
62		Sieć Obywatelska Watchdog Polska	Citizens Network Watchdog Poland	Warsaw	Poland	
63		Fundacja Pole Dialogu	Field of Dialogue Foundation	Warszawa	Poland	
64		Fundacja Centrum im. prof. Bronisława Geremka	Foundation Bronislaw Geremke Center	Warsaw	Poland	geremek.pl
65		Fundacja ClientEarth Prawnicy dla Ziemi	Foundation ClientEarth Poland	Warszawa	Poland	www.pl.clientearth.org
66		Stowarzyszenie Greenways Polska	Greenways Poland Association	Krakow	Poland	www.greenways.org.pl
67		Helsinkińska Fundacja Praw Człowieka	Helsinki Foundation for Human Rights	Warszawa	Poland	www.hfhr.pl
68		Instytut Spraw Publicznych	Institute of Public Affairs	Warszawa	Poland	
69		Stowarzyszenie Otwarta Rzeczpospolita	Open Republic Association	Warszawa	Poland	www.otwarta.org
70		Fundusz Partnerstwa	Partnership Fund	Krakow	Poland	www.funduszpartnerstwa.pl
71		Forum Darczyńców w Polsce	Polish Donors Forum	Warsaw	Poland	

72		Polska Fundacja im. Roberta Schumana	Polish Robert Schuman Foundation	Warszawa	Poland	https://schuman.pl
73		Fundacja Wspomagnia Wsi	Rural Development Foundation	Warsaw	Poland	fundacjawspomagniawsi.pl
74			School with Class Foundation	Warsaw	Poland	https://www.szkolazklasa.org.pl
75		Fundacja Pracownia Badań i Innowacji Społecznych Stocznia	Shipyard – Centre for Social Innovation and Research	Warsaw	Poland	
76		Fundacja im. Stefana Batorego	Stefan Batory Foundation	Warszawa	Poland	batory.org.pl
77		Asociația ACCEPT	ACCEPT Association	Bucharest	Romania	www.acceptromania.ro
78		Fundatia Centrul Parteneriat pentru Egalitate	Center for Partnership and Equality	Bucharest	Romania	www.cpe.ro
79		Centrul pentru Inovare Publică	Center for Public Innovation	Bucharest	Romania	
80		Center for the Study of Democracy		Cluj-Napoca	Romania	www.democracycenter.ro
81		Fundatia pentru Parteneriat	Environmental Partnership Foundation	Miercurea Ciuc	Romania	www.rept.ro
82		Expert Forum (EFOR)		Bucharest	Romania	
83		Human Catalyst Association	Human Catalyst Association	Bucharest	Romania	www.humancatalyst.ro
84		Asociația Mediawise Society	Mediawise Society	Bucharest	Romania	
85		Opportunity Associates Romania	Opportunity Associates Romania	Bucharest	Romania	www.oar.ro
86		Federatia Organizatiilor Neguvernamentale pentru Dezvoltare din Romania	Romanian NGO Platform	Bucharest	Romania	http://www.fondromania.org
87		Fundatia pentru Dezvoltarea Societatii Civile	The Civil Society Development Foundation	Bucharest	Romania	http://www.fdsc.ro
88		ECPI (European Center for Public Initiatives)		Bucharest	Romania	www.ecpi.ro
89		Federatia Organizatiilor Neguvernamentale pentru Copii	Federation of nongovernmental organization for children	Bucharest	România	www.fonpc.ro
90		Consiliul Național al Elevilor	National School Students' Council of Romania	-	Romania	
91		Fundatia PACT	PACT Foundation	Bucharest	Romania	
92		Societatea Academica din Romania	Romanian Academic Society	Bucharest	Romania	
93		Nadácia Aevis	Aevis Foundation	Srnia	Slovakia	
94		Centrum pre filantropiu n.o.	Center for Philanthropy	Bratislava	Slovakia	cpf.sk
95		Nadácia Ekopolis	Ekopolis Foundation	Banska Bystrica	Slovakia	ekopolis.sk
96		Natura Rusovce		Bratislava	Slovakia	
97		Inštitút pre verejné otázky (IVO)	Institute for Public Affairs	Bratislava	Slovakia	www.ivo.sk
98		Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave	School of Economic and Management in Public Administration in Bratislava	Bratislava	Slovakia	www.vsemvs.sk
99		Združenie Slatinka	Slatinka Association	Zvolen	Slovakia	
100		SOSNA	SOSNA, association	Družstevna pri Hornade	Slovakia	sosna.sk
101		VIA IURIS	VIA IURIS	Pezinok	Slovakia	viaiuris.sk
102		Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij - CNVOS	Centre for information service, cooperation and development of NGOs	Ljubljana	Slovenia	cnvos.si